

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2001, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 73/1
tel: + 373 (22) 274 565, 273 443; fax: + 373 (22) 270 606; E-mail: office@competition.md; www.competition.md

DECIZIE mun. Chișinău

din 16.07.2020

Nr. APD-9/16-34

Plenul Consiliului Concurenței,
acționând în temeiul art. 41 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 și
Hotărârii Parlamentului nr. 331 din 30.11.2018 privind numirea în funcție a
membrilor Plenului Consiliului Concurenței,
analizând raportul de investigație asupra cazului inițiat prin Dispoziția
Plenului Consiliului Concurenței nr. 9 din 09.06.2016 și materialele acumulate în
cadrul investigației,

A CONSTATAT:

La data de 11.04.2016, în adresa Consiliului Concurenței a parvenit plângerea Asociației Băncilor din Moldova nr. 02-07/83 din 11.04.2016, în care au fost reclamate acțiunile „Moldovagaz” SA, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL și „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA cu privire la aplicarea unor condiții presupuse a fi inechitabile în raporturile contractuale cu băncile comerciale și ÎS „Poșta Moldovei” la prestarea serviciului de recepționare a plăților pentru serviciile necomunale¹. Prin Dispoziția nr. 9 din 09.06.2016, Plenul Consiliului Concurenței a dispus inițierea unei investigații referitor la semnele încălcării prevederilor art. 11 alin. (2) lit. a) și c) ale Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către „Moldovagaz” SA, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL și „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA privind impunerea băncilor comerciale a unor prețuri inechitabile pentru prestarea serviciului de recepționare a plăților pentru serviciile necomunale și aplicarea unor condiții inegale la prestarea serviciului de recepționare a plăților pentru serviciile necomunale în raport cu ÎS „Poșta Moldovei”, creând în acest fel băncilor comerciale un dezavantaj concurențial.

¹ Pct. 6 lit. d) și e) din Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19.02.2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă.

I. Părțile implicate

Reclamantul

Asociația Băncilor din Moldova, IDNO 1003600059037 - asociație obștească republicană înregistrată la Ministerul Justiției la data 18.06.1999 cu nr. 6124, constituită în scopul realizării și apărării intereselor membrilor asociației, susținerii și asigurării participării comune a membrilor în procesul de reformare și dezvoltare a economiei Republicii Moldova, în special a activității bancare.

Reclamații

„Moldovagaz” societate pe acțiuni, IDNO 1003600005148 – întreprindere cu capital mixt de tip deschis care a activat până în 06.11.2018 în baza Licenței seria AA nr. 064736 din 19.07.2011, iar din 06.11.2018 activează în baza Licenței seria AC nr. 001402, prestând servicii de furnizare a gazelor naturale la tarife reglementate pe întreg teritoriul Republicii Moldova. „Moldovagaz” SA este fondator și unic asociat al altor întreprinderi din sectorul gazelor naturale ce prestează servicii pe piața gazelor naturale, printre care 12 întreprinderi de distribuție a gazelor naturale, 2 întreprinderi de transport al gazelor naturale și 4 întreprinderi ce practică alte genuri de activitate (instruire, furnizarea gazelor lichefiate etc.).

Întreprinderea cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată, IDNO 1014600043319 – întreprindere cu capital străin care a activat începând cu data de 13.01.2015, în baza Licenței seria AA nr. 087189, iar din data de 16.01.2018, în baza Licenței seria AC nr. 001292. În luna decembrie 2019, în temeiul Deciziei Agenției Servicii Publice din 06.12.2019 au fost introduse schimbări în Registrul de stat al persoanelor juridice a denumirii întreprinderii ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL care s-a modificat în ÎCS „Premier Energy” SRL, ultima devenind succesor de drepturi și obligații a ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL².

În prezent, ÎCS „Premier Energy” SRL prestează serviciul de furnizare a energiei electrice în baza Licenței seria AC nr. 001427 din 16.01.2018.

„Furnizarea Energiei Electrice Nord” societate pe acțiuni, IDNO 1015602003305 - succesorul de drepturi și obligații al „RED Nord” SA și „RED Nord-Vest”. Din 13.01.2015 întreprinderea a furnizat energie electrică la tarife reglementate în baza Licenței seria AA nr. 087189, în zona de nord a țării. Începând cu 31.01.2020, „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA prestează serviciul de furnizare a energiei electrice în baza Licenței nr. AC 001438.

---

² În continuare, pe tot parcursul deciziei mențiunile despre ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL vor fi înlocuite cu denumirea de întreprindere ÎCS „Premier Energy” SRL, în contextul în care ultima a devenit în luna decembrie 2019 succesorul de drepturi și obligații a ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL.

II. Piața relevantă: piața relevantă a produsului și piața geografică relevantă

Examinarea problemelor concurențiale și evaluarea unei cauze de concurență se efectuează în cadrul pieței relevante.

Determinarea pieței relevante reprezintă un instrument de identificare și de definire a cadrului în care se exercită concurența. În funcție de natura problemei concurențiale, dimensiunile pieței relevante pot fi diferite.

Piața relevantă se determină prin raportarea pieței relevante a produsului la piața geografică relevantă.

Piața relevantă a produsului

Conform art. 4 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, piața relevantă a produsului cuprinde toate produsele considerate de consumatori ca interschimbabile sau substituibile datorită utilizării date acestora, caracteristicilor fizice, funcționale și a prețului.

Potrivit plângerii Asociației Băncilor din Moldova, reclamații „Moldovagaz” SA, ÎCS „Premier Energy” SRL și „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA dețin împreună majoritatea volumului de prestări a serviciilor necomunale în domeniul energetic, iar presupusa încălcare din partea acestora a avut loc la negocierea/lipsa negocierii contractelor cu privire la comisioanele achitate băncilor pentru serviciile de recepționare a plăților necomunale de la consumatorii casnici în comparație cu ÎS „Poșta Moldovei”.

Conform art. 85 alin. (1) din Legea cu privire la gazele naturale nr. 108 din 27.05.2016 *„furnizarea gazelor naturale se efectuează de furnizorii care dețin licență pentru desfășurarea genului de activitate respectiv”, iar Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 113 din 19.04.2019 la Capitolul II, Secțiunea I pct. 5 stipulează că „furnizarea gazelor naturale se efectuează în baza contractului de furnizare a gazelor naturale, încheiat între consumatorul final și furnizor”.*³

Conform art. 68 alin. (1) din Legea cu privire la energia electrică nr. 107 din 27.05.2016 *„furnizarea energiei electrice se efectuează de furnizorii care dețin licență pentru furnizarea energiei electrice”, iar Regulamentul privind furnizarea energiei electrice aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 169 din 31.05.2019 la Secțiunea II, pct. 5 stipulează că „furnizarea energiei electrice se efectuează doar în baza contractului de furnizare a energiei electrice, încheiat între consumatorul final și furnizor”.*⁴

Piața furnizării energiei electrice și piața furnizării gazelor naturale cuprinde

³ Aceeași prevedere se regăsea la pct. 5 din Secțiunea II din Regulamentul cu privire la furnizarea și utilizarea gazelor naturale aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 415 din 25.05.2011.

⁴ Aceeași prevedere se regăsea la pct. 6 din Secțiunea III din Regulamentul cu privire la furnizarea energiei electrice aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 393 din 15.12.2010.

activitatea de comercializare a energiei electrice, respectiv activitatea de comercializare a gazelor naturale către consumatori realizată de întreprinderi ce dețin licențe de furnizare în acest sens.

ÎCS „Premier Energy” SRL și „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA își desfășoară activitatea în calitate de furnizori de energie electrică, iar „Moldovagaz” SA în calitate de furnizor de gaze naturale, fiind desemnați în acest sens de către ANRE conform licențelor eliberate. Pentru serviciile prestate, întreprinderile reclamate eliberează consumatorilor casnici bonuri de plată.

Prin urmare, în contextul prezentei investigații, *furnizarea energiei electrice de către ÎCS „Premier Energy” SRL, furnizarea energiei electrice de către „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA și furnizarea gazelor naturale la tarife reglementate de către „Moldovagaz” SA către consumatorii casnici* determină piețe relevante distincte a produsului.

Totodată, în conformitate cu pct. 17 și pct. 18 din Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19.02.2002 privind aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă **„plățile pentru serviciile locative, comunale și necomunale se percep de la proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori gestionari sau prestatorii de servicii, iar achitarea plăților se efectuează de către proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc, de regulă, prin instituțiile bancare și oficiile poștale, dacă în contractele încheiate nu este prevăzut altceva”**.

La solicitarea Consiliului Concurenței de a confirma modalitățile de recepționare de la consumatorii casnici a plăților necomunale pentru serviciile prestate, „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA, prin scrisoarea nr. 533 din 15.04.2016, precum și ÎCS „Premier Energy” SRL, prin scrisoarea nr. 0505/30925 din 25.04.2016, au comunicat că recepționează plățile pentru serviciile prestate, atât prin intermediul rețelelor sale de oficii comerciale, cât și prin intermediul băncilor comerciale și a oficiilor poștale.

Prin scrisoarea nr. 05/4-1698 din 27.04.2016, „Moldovagaz” SA a comunicat despre faptul că recepționarea plăților pentru serviciile prestate consumatorilor casnici se realizează în baza contractelor de recepționare a plăților încheiate cu instituțiile bancare și ÎS „Poșta Moldovei”.

Prin urmare, recepționarea plăților pentru serviciile necomunale prestate se efectuează, atât de sine stătător de către furnizorii de servicii, cât și / sau prin intermediul băncilor comerciale și oficiile poștale, cu care furnizorii de servicii au încheiate contracte în acest sens.

Astfel, potrivit pct. 1.1 din contractele încheiate între ÎCS „Premier Energy” SRL și băncile comerciale pentru perioada anilor 2014-2016, obiectul contractului îl constituie [...].

Potrivit pct. 1.1 din contractele încheiate între „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA și băncile comerciale pentru perioada anilor 2014-2016, obiectul contractului îl constituie [...].

Potrivit pct. 1.1 din contractele încheiate între „Moldovagaz” SA și băncile comerciale pentru perioada anilor 2014-2016, obiectul contractului îl constituie [...].

Așadar, activitatea de recepționare a plăților pentru serviciile necomunale este delegată de către furnizorii de energie electrică și gaze naturale, în baza de contract, băncilor comerciale și ÎS „Poșta Moldovei”.

Deși, conform celor comunicate de către Asociația Băncilor din Moldova problema reclamată a apărut pe piața prestării serviciilor de recepționare a plăților pentru serviciile necomunale, acțiunile propriu-zise din partea reclamațiilor au avut loc la etapa de delegare către instituțiile bancare și ÎS „Poșta Moldovei” a activității de recepționare a plăților pentru serviciile necomunale prestate consumatorilor casnici.

Prin urmare, piața prestării serviciilor de recepționare a plăților pentru serviciile necomunale de către băncile comerciale și oficiile poștale reprezintă o piață afectată în raport cu piața serviciilor de delegare a activității de recepționare a plăților pentru serviciile necomunale și pe care au fost săvârșite presupusele acțiuni anticoncurențiale, acestea din urmă reprezentând piețe conexe piețelor de furnizare a energiei electrice și, respectiv de furnizare a gazelor naturale către consumatorii casnici pe care activează reclamații: ÎCS „Premier Energy” SRL, „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA și „Moldovagaz” SA.

Având în vedere cele expuse mai sus, în sensul cazului investigat se disting următoarele piețe relevante ale produsului:

- piețele pe care își desfășoară implicit activitatea părțile reclamate, conform licențelor de activitate:

- 1. piața furnizării energiei electrice de către ÎCS „Premier Energy” SRL consumatorilor casnici;*
- 2. piața furnizării energiei electrice de către „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA consumatorilor casnici;*
- 3. piața furnizării gazelor naturale de către „Moldovagaz” SA consumatorilor casnici.*

- piețele conexe piețelor furnizării energiei electrice și furnizării gazelor naturale, în cadrul cărora a fost delegată activitatea de recepționare a plăților

pentru serviciile necomunale de la consumatorii casnici și pe care au fost săvârșite presupusele acțiuni anticoncurențiale:

- 1. piața serviciilor de delegare de către ÎCS „Premier Energy” SRL a activității de recepționare a plăților pentru energia electrică furnizată consumatorilor casnici;*
- 2. piața serviciilor de delegare de către „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA a activității de recepționare a plăților pentru energia electrică furnizată consumatorilor casnici;*
- 3. piața serviciilor de delegare de către „Moldovagaz” SA a activității de recepționare a plăților pentru gazele naturale furnizate consumatorilor casnici.*

- piețele afectate de presupusele acțiuni anticoncurențiale ale reclamațiilor, și anume:

- 1. piața prestării serviciilor de recepționare a plăților pentru energia electrică furnizată de către ÎCS „Premier Energy” SRL consumatorilor casnici;*
- 2. piața prestării serviciilor de recepționare a plăților pentru energia electrică furnizată de către „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA consumatorilor casnici;*
- 3. piața prestării serviciilor de recepționare a plăților pentru gazele naturale furnizate de către „Moldovagaz” SA consumatorilor casnici.*

Piața geografică relevantă

Conform art. 4 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, piața geografică relevantă se referă la zona în care întreprinderile sunt implicate în oferta sau cererea de pe piața relevantă a produsului, în care condițiile de concurență sunt suficient de omogene și care poate fi deosebită de zonele geografice învecinate prin condiții de concurență ce diferă în mod apreciabil.

Ținând cont de piețele relevante ale produsului pe care au avut loc presupusele acțiuni anticoncurențiale reclamate – piețele serviciilor de delegare a activității de recepționare a plăților pentru serviciile necomunale, acestea reprezentând piețe conexe piețelor furnizării energiei electrice de către ÎCS „Premier Energy” SRL și „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA și pieței furnizării gazelor naturale de către „Moldovagaz” SA către consumatorii casnici. Piețele geografice relevante, în acest caz, reprezintă ariile de acoperire unde ÎCS „Premier Energy” SRL, „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA și „Moldovagaz” SA prestează servicii de furnizare a energiei electrice și a gazelor naturale consumatorilor casnici, respectiv eliberează bonuri de plată pentru furnizarea acestor servicii.

Potrivit licențelor seria AA nr. 064736 din 19.08.2011 și seria AC nr. 001402 din 06.11.2018, eliberate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare ANRE) întreprinderii „Moldovagaz” SA, furnizarea gazelor naturale la tarife reglementate se efectuează de către „Moldovagaz” SA pe întreg teritoriul țării. În acest sens, piața geografică a furnizării gazelor naturale se consideră întreg teritoriul Republicii Moldova.

Cu referire la piața furnizării energiei electrice menționăm că, deși a avut loc liberalizarea pieței, ÎCS „Premier Energy” SRL și „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA, istoric, au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice cu consumatorii finali în regiuni delimitate ale țării. Astfel, ÎCS „Premier Energy” SRL furnizează energie electrică consumatorilor finali în zona de centru și de sud a Republicii Moldova, iar „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA – în zona de nord și nord-vest a Republicii Moldova.

Prin urmare, având în vedere problema investigată, precum și cele expuse mai sus, se definesc următoarele piețe relevante:

- piețele pe care își desfășoară implicit activitatea părțile reclamate, conform licențelor de activitate:

- 1. piața furnizării energiei electrice de către ÎCS „Premier Energy” SRL consumatorilor casnici, în zona de centru și de sud a Republicii Moldova;*
- 2. piața furnizării energiei electrice de către „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA consumatorilor casnici, în zona de nord și nord-vest a Republicii Moldova;*
- 3. piața furnizării gazelor naturale de către „Moldovagaz” SA consumatorilor casnici, pe teritoriul Republicii Moldova.*

- piețele conexe piețelor furnizării energiei electrice și furnizării gazelor naturale, în cadrul cărora a fost delegată activitatea de recepționare a plăților pentru serviciile necomunale de la consumatorii casnici și pe care au fost săvârșite presupusele acțiuni anticoncurențiale:

- 1. piața serviciilor de delegare de către ÎCS „Premier Energy” SRL a activității de recepționare a plăților pentru energia electrică furnizată consumatorilor casnici, în zona de centru și de sud a Republicii Moldova;*
- 2. piața serviciilor de delegare de către „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA a activității de recepționare a plăților pentru energia electrică furnizată consumatorilor casnici, în zona de nord și nord-vest a Republicii Moldova;*
- 3. piața serviciilor de delegare de către „Moldovagaz” SA a activității de recepționare a plăților pentru gazele naturale furnizate consumatorilor casnici, pe teritoriul Republicii Moldova.*

- piețele afectate de presupusele acțiuni anticoncurențiale ale

reclamațiilor, și anume:

- 1. piața prestării serviciilor de recepționare a plăților pentru energia electrică furnizată de către ÎCS „Premier Energy” SRL consumatorilor casnici, în zona de centru și de sud a Republicii Moldova;*
- 2. piața prestării serviciilor de recepționare a plăților pentru energia electrică furnizată de către „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA consumatorilor casnici, în zona de nord și nord-vest a Republicii Moldova;*
- 3. piața prestării serviciilor de recepționare a plăților pentru gazele naturale furnizate de către „Moldovagaz” SA consumatorilor casnici, pe teritoriul Republicii Moldova.*

Poziția dominantă

Conceptul de poziție dominantă este definit în art. 4 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, ca fiind o poziție de putere economică de care beneficiază o întreprindere ce îi permite să împiedice menținerea unei concurențe efective pe o piață relevantă, acordându-i posibilitatea de a se comporta, în mare măsură, în mod independent față de concurenți, de clienții săi și, în ultimă instanță, față de consumatori.

Potrivit datelor oficiale ale ANRE, ÎCS „Premier Energy” SRL și „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA sunt unici prestatori de servicii pe piața furnizării energiei electrice la tarife reglementate⁵.

Totodată, „Moldovagaz” SA este unicul importator de gaze naturale și operator de rețea, iar furnizarea gazelor naturale consumatorilor casnici la tarife reglementate⁶, potrivit licenței eliberate de către ANRE, se efectuează de către „Moldovagaz” SA pe întreg teritoriul țării, aceasta deținând astfel poziție dominantă pe această piață.

Cu referire la piața furnizării energiei electrice, se reiterează faptul că deși a avut loc liberalizarea pieței, ÎCS „Premier Energy” SRL și „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA, istoric, au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice consumatorilor finali în regiuni delimitate ale țării. ÎCS „Premier Energy” SRL furnizează energie electrică consumatorilor finali în zona de centru și de sud a Republicii Moldova, iar „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA – în zona de nord și nord-vest a Republicii Moldova. Prin urmare, fiecare din acești 2 furnizori dețin poziție dominantă pe fiecare din zonele delimitate.

În conformitate cu pct. 17 și pct. 18 din Regulamentul cu privire la modul de

---

⁵ Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE privind tarifele și prețurile reglementate la energia electrică nr. 323/2019 din 16.08.2019.

⁶ Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE privind tarifele și prețurile reglementate la gazele naturale nr. 88/2018 din 16.03.2018.

prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă – „plățile pentru serviciile locative, comunale și necomunale se percep ... conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori gestionari sau prestatorii de servicii”, iar achitarea plăților de către consumatorii casnici „se efectuează ... de regulă, prin instituțiile bancare și oficiile poștale”, în acest sens furnizorii gestionari încheind contracte cu instituțiile bancare și poștale.

În consecință, se atestă că activitățile de recepționare a plăților pentru serviciile necomunale prestate de către furnizorii de energie electrică și gaze naturale sunt, fiecare în parte, strâns legate cu activitățile de furnizare a energiei electrice și a gazelor naturale, întrucât doar furnizorii gestionari, în acest caz: ÎCS „Premier Energy” SRL, „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA și „Moldovagaz” SA, cei care emit bonurile lunare pentru serviciile necomunale prestate, sunt abilitați de a delega instituțiilor bancare și oficiilor poștale dreptul de recepționare a plăților de la consumatorii casnici pentru serviciile respective.

Având în vedere cele expuse, se constată că:

- *ÎCS „Premier Energy” SRL deține poziție dominantă pe piața furnizării energiei electrice furnizată consumatorilor casnici, în zona de centru și de sud a Republicii Moldova, respectiv este în măsura de a-și exercita puterea de piață pe piața conexă - piața serviciilor de delegare a activității de recepționare a plăților pentru energia electrică furnizată de către ÎCS „Premier Energy” SRL consumatorilor casnici, în zona de centru și de sud a Republicii Moldova.*

- *„Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA deține poziție dominantă pe piața furnizării energiei electrice furnizată consumatorilor casnici, în zona de nord și nord-vest a Republicii Moldova, respectiv este în măsura de a-și exercita puterea de piață pe piața conexă - piața serviciilor de delegare a activității de recepționare a plăților pentru energia electrică furnizată de către „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA consumatorilor casnici, în zona de nord și nord-vest a Republicii Moldova.*

- *„Moldovagaz” SA deține poziție dominantă pe piața furnizării gazelor naturale consumatorilor casnici pe teritoriul Republicii Moldova, respectiv este în măsura de a-și exercita puterea de piață pe piața afectată - piața serviciilor de delegare a activității de recepționare a plăților pentru gazele naturale furnizate de către „Moldovagaz” SA consumatorilor casnici, pe teritoriul Republicii Moldova.*

Perioada de timp supusă examinării

Perioada supusă examinării cuprinde intervalul de timp începând cu anul 2014 și până în prezent.

III. Acte și fapte constatate

Asociația Băncilor din Moldova este o asociație obștească republicană înregistrată la Ministerul Justiției la data 18.06.1999 cu nr. 6124, constituită în scopul realizării și apărării intereselor membrilor asociației, susținerii și asigurării participării comune a membrilor în procesul de reformare și dezvoltare a economiei Republicii Moldova, în special a activității bancare.

Potrivit pct. 3.2 al Statutului asociației din 02.07.2013, cu modificările ulterioare, membrii asociației delegă Asociația Băncilor din Moldova să desfășoare activități de promovare și protecție a intereselor comune și particulare ale membrilor asociației, care nu contravin celor comune, în Parlament, Guvern, Banca Națională a Moldovei, precum și în alte organe de stat, organizații și instituții din țară și de peste hotare. Totodată, în vederea realizării scopurilor și activităților stabilite, Asociația Băncilor din Moldova, potrivit pct. 3.3 din Statut, este în drept să reprezinte și să apere interesele legitime ale membrilor săi în organele și organizațiile de stat.

Astfel, Asociația Băncilor din Moldova a depus plângerea în numele următoarelor bănci comerciale din Republica Moldova, care sunt membrii Asociației: *BC „Moldindconbank” SA, BC „Moldova-Agroindbank” SA, BC „Victoriabank” SA, BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA, BC „FinComBank” SA, BC „Energbank” SA, „Banca Comercială Română Chișinău” SA, BC „EuroCreditBank” SA, BC „Comerțbank” SA, BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA*⁷.

Atât, potrivit celor comunicate în plângere, cât și în conformitate cu art. 14⁸ alin. (1) lit. d) al Legii privind activitatea băncilor nr. 202 din 06.10.2017, membrii Asociației Băncilor din Moldova (băncile comerciale din Republica Moldova), în temeiul contractelor încheiate cu ÎCS „Premier Energy” SRL, „Furnizarea Energiei Electrice Nord“ SA și „Moldovagaz“ SA (în continuare reclamații), recepționează de la persoanele fizice, țin evidența, controlul și transferul plăților pentru serviciile necomunale prestate de către reclamați, pentru consumul energiei electrice și gazele naturale livrate consumatorilor finali (persoane fizice).

Reclamantul (Asociația Băncilor din Moldova) consideră că presupusa încălcare din partea reclamaților constă în faptul că, comisioanele achitate băncilor pentru serviciile de recepționare a plăților necomunale sunt net inferioare în raport cu costurile pe care le suportă băncile pentru asigurarea procesului de recepționare a plăților la un nivel calitativ înalt și sunt în mod vădit inechitabile față de comisioanele plătite altor prestatori de servicii cu plată similare pe piață.

Problema în cauză, potrivit celor comunicate în plângere, persistă din anul

⁷ Din 11.07.2019 a fost redenumită în „Mobiasbanca – OTP Group” SA, în urma preluării de către OTP Bank Nyrt a 96,69% din acțiunile deține de Groupe Société Générale în BC “Mobiasbancă - Groupe Société Générale” SA.

⁸ Art. 14 alin. (1) lit. d) al Legii privind activitatea băncilor nr. 202 din 06.10.2017 a înlocuit la 15.12.2017 prevederile instituite la art. 26 lit. d) al Legii instituțiilor financiare nr. 550 din 21.07.1995.

2003 în relațiile cu ÎCS „Premier Energy” SRL, din anul 2005 în relațiile cu „Chișinău-Gaz” SRL, succesorul căreia, la moment este „Moldovagaz” SA și din septembrie 2015 cu „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA, când la insistența furnizorilor de servicii necomunale, unilateral, au fost diminuate considerabil comisioanele băncilor comerciale aferente recepționării plăților pentru serviciile necomunale.

Totodată, Asociația Băncilor din Moldova a comunicat că a mai încercat să soluționeze această problemă cu furnizorii serviciilor necomunale în anii 2010-2012 cu antrenarea în procesul soluționării a Băncii Naționale a Moldovei, a Guvernului Republicii Moldova și a ANRE, când s-a propus ca comisionul serviciului bancar pentru recepționarea plăților să fie adus la un nivel rezonabil ori să fie exclus din algoritmul calculării tarifelor pentru serviciile necomunale aprobate de ANRE, însă acțiunile întreprinse nu au avut nici o finalitate.

Astfel, în noiembrie 2015, în urma retragerii licențelor de la 3 bănci comerciale (BC „Banca de Economii” SA, BC „Banca Socială” SA și BC „Unibank” SA) și închiderea a mai mult de 800 de ghișee care recepționau plăți comunale și necomunale, cele 11 bănci rămase nu au putut prelua volumul mare de plăți și au inițiat încă o dată renegocierea cu furnizorii serviciilor necomunale a comisionului pentru recepționarea acestor plăți pentru a porni un proces de investiții în dezvoltarea numărului ghișeelor necesare și a răspunde cerințelor în creștere a consumatorilor finali - persoane fizice. Din nou, în acest proces de negocieri au fost antrenate ANRE și Guvernul, însă de la furnizorii serviciilor necomunale și ANRE băncile comerciale au primit un răspuns negativ.

Concomitent, Asociația Băncilor din Moldova a afirmat că a obținut din surse veridice informații potrivit cărora furnizorii de energie electrică și gaze naturale plătesc conform contractelor ÎS „Poșta Moldovei” pentru recepționarea plăților necomunale de la consumatorii finali – persoane fizice, comisioane considerabil mai mari decât băncilor comerciale, demonstrând, în acest fel, în mod vădit inechitatea dintre prestatorii de servicii similare.

În altă ordine de idei, Asociația Băncilor din Moldova a comunicat că, prestarea serviciilor de recepționare, evidență, control și transfer a plăților necomunale prin intermediul băncilor comerciale în folosul reclamațiilor include:

- încasarea plății și transferul acestora la contul prestatorului de servicii necomunale;
- prelucrarea informației privind încasările și plătitorii;
- sortarea, banderolarea și transportarea ordinelor de încasare a numerarului prestatorului de servicii necomunale și alte acțiuni.

Astfel, potrivit datelor deținute, băncile comerciale la prestarea serviciilor menționate mai sus, suportă cheltuieli operaționale directe de recepție a unei facturi în favoarea furnizorului, care nu diferă de la o bancă la alta (Tabelul 1).

Tabelul 1**Costurile suportate de către băncile comerciale pentru procesarea unei facturi**

Nr.	Costurile suportate pentru procesarea unei facturi	Valoarea costului, lei
1.	Imprimare (doar amprenta pe locul special destinat)	0,01 lei
2.	Cheltuieli pentru chiria locului de muncă a casierului	1,07 lei
3.	Servicii necomunale	0,31 lei
4.	Amortizarea mobilierului, tehnicii de calcul, reparației	0,12 lei
5.	Remunerarea muncii	1,07 lei
6.	Impozite aferente remunerării muncii	0,32 lei
7.	Amortizarea lunară a soluției informatice destinată plăților necomunale și întreținerea acesteia	0,05 lei
8.	Facturi de expediție, cheltuieli SAPI transferarea soldurilor	0,02 lei
	Costul cheltuielilor operaționale directe totale	2,98 lei

Sursa: Plângerea Asociației Băncilor din Moldova nr. 02-07/83 din 11.04.2016.

Prin urmare, potrivit celor comunicate de Asociația Băncilor din Moldova, comisioanele achitate băncilor comerciale de către furnizorii serviciilor necomunale actualmente sunt exagerat de mici, nu acoperă nici cheltuielile operaționale direct suportate de bănci pentru recepționarea plăților în favoarea acestora și sunt inechitabile față de comisioanele plătite către ÎS „Poșta Moldovei”.

În acest context, la data de 13.04.2016, prin scrisoarea nr. APD-05/117-649, Consiliul Concurenței a solicitat de la băncile comerciale, subsemnatare a plângerii Asociației Băncilor din Moldova, atât copiile contractelor de prestare a serviciilor de recepționare de la persoanele fizice a plăților pentru serviciile necomunale prestate de către „Moldovagaz” SA, ÎCS „Premier Energy” SRL și „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA pentru perioada anilor 2014-2016, cât și copiile corespondenței întreținute cu furnizorii de energie electrică și gaze naturale privind negocierea tarifelor și a altor condiții contractuale la prestarea serviciilor date. Aceeași informație a fost solicitată și de la furnizorii de energie electrică și gaze naturale la data de 13.04.2016, prin scrisorile nr. APD-06/119-651 („Moldovagaz” SA), nr. APD-06/118-650 (ÎCS „Premier Energy” SRL), nr. APD-06/120-652 („Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA), în vederea confirmării sau infirmării informațiilor relatate de Asociația Băncilor din Moldova.

Cu referire la informația solicitată, BC „Banca Comercială Română Chișinău” SA, prin scrisoarea nr. 825 din 19.04.2016, a comunicat că în perioada examinată a avut încheiate contracte doar cu „Moldovagaz” SA și cu ÎCS „Premier Energy” SRL. Totodată, reieșind din costurile ridicate aferente recepționării plăților de la persoanele fizice la ghișeele băncii, aceasta a decis să sisteze prestarea serviciului dat păstrând posibilitatea achitării exclusiv prin intermediul soluției de deservire la distanță – 24 Banking. Prin urmare, dat fiind faptul că ponderea BC „Banca Comercială Română Chișinău” SA în cadrul numărului total

de plăți către cei doi furnizori menționați mai sus a fost nesemnificativă, aceasta a comunicat că negocierea condițiilor contractuale a fost posibilă doar prin intermediul Asociației Bancilor din Moldova.

La același subiect, BC „Moldindconbank” SA, prin scrisoarea nr. 00/09/3-05/228/2067 din 22.04.2016, a menționat că conform contractelor încheiate comisioanele încasate pentru serviciile prestate în favoarea „Moldovagaz” SA, ÎCS „Premier Energy” SRL și „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA sunt dezavantajoase din motiv că acoperă doar parțial costurile pe care le suportă efectiv banca pentru prestarea lor, însă aceste servicii sunt recepționate de către bancă pentru comoditatea clienților săi și pentru oferirea consumatorilor a unui spectru cât mai larg de servicii. BC „Moldindconbank” SA, conform celor relatate, pune la dispoziția consumatorilor două modalități de achitare a facturilor: în numerar și prin intermediul cardurilor bancare, ceea ce facilitează achitățile pentru serviciile comunale, dar în același timp implică cheltuieli suplimentare pentru deservirea, întreținerea și modificarea softurilor.

BC „Victoriabank” SA, prin scrisoarea nr. 1225-B-16 din 21.04.2016, a comunicat că aceasta continuă să presteze serviciul de recepționare a plăților, însă se axează pe canalele alternative (SMS, internet și mobile banking, bancomate, plăți programate etc.), iar pentru plățile încasate la ghișeu a fost stabilit un regim special limitat. Cu referire la ultimele discuții privind revizuirea comisioanelor aferente recepționării plăților pentru serviciile necomunale, inclusiv cu reprezentanții Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței, Ministerului Economiei, ANRE și Banca Națională a Moldovei la finele lunii mai, anul 2012, când băncile comerciale la recomandarea insistentă a Băncii Naționale a Moldovei au exclus comisioanele percepute de la plătitori la recepționarea plăților pentru serviciile necomunale, ANRE și furnizorii de energie electrică și gaze naturale nu au fost dispuși să aplice nici una dintre soluțiile propuse de comunitatea bancară, și anume:

- excluderea comisionului bancar din tariful pentru serviciile necomunale;
- dezvăluirea cheltuielilor incluse în tarif și ajustarea acestora la valoarea reală a costurilor suportate de serviciile prestatorilor de plăți.

BC „FinComBank” SA, prin scrisoarea nr. 14617 din data de 22.04.2016, a comunicat că recepționarea plăților pentru serviciile necomunale este dezavantajoasă din punct de vedere economic pentru bancă, dar aceasta continuă acordarea acestor servicii din loialitate față de clienții săi și în scopul acordării populației a unui spectru cât mai larg de servicii bancare. Totodată, graficul de prestare a acestor servicii a fost stabilit numai pentru subdiviziunile din mun. Chișinău și mun. Bălți, în legătură cu numărul mare de clienți care a crescut considerabil după retragerea licențelor de la 3 bănci aflate în lichidare (BC „Banca de Economii” SA, BC „Banca Socială” SA și BC „Unibank” SA).

BC „Energbank” SA, la data de 21.04.2016 prin scrisoarea nr. 14/1199, cu privire la subiectul expus, a comunicat că la negocierea contractelor cu prestatorii de servicii necomunale, aceasta a întreprins măsuri în vederea majorării comisioanelor, însă a primit un răspuns negativ, cu excepția răspunsului întreprinderii „Moldovagaz” SA, care a acceptat majorarea comisionului în anul 2016. Ca urmare, chiar dacă comisioanele achitate de prestatorii de servicii necomunale nu acoperă cheltuielile directe și cele indirecte ce țin de prelucrarea facturilor de plată (aproximativ 2,50 lei/per factură), aceasta continuă să presteze serviciile, inclusiv prin sistemele de deservire la distanță pentru asigurarea populației cu un pachet complex de servicii de recepționare a plăților necomunale.

BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA, prin scrisoarea nr. 03-19 din 22.04.2016, a comunicat că deși, din punct de vedere economic, prestarea unor asemenea servicii este dezavantajoasă, aceasta continuă încasarea plăților de la persoanele fizice pentru serviciile necomunale prestate de către aceste întreprinderi, pentru asigurarea comodității clienților care beneficiază și de alte servicii bancare, oferite de către bancă, pentru comoditatea angajaților, dar nu în ultimul rând, luând în considerare caracterul social al acestui tip de serviciu.

BC „Comerțbank” SA, prin scrisoarea nr. 02/03/660 din 21.04.2016, a comunicat că ținând cont de obligațiunile populației de a achita serviciile comunale/necomunale, precum și în scopul prestării unui spectru complex de servicii pentru satisfacerea necesităților clienților, aceasta prestează serviciul de recepționare a plăților comunale/necomunale de la persoanele fizice, doar prin intermediul sistemului Internet – Bank (serviciu acordat gratis, 24 de ore/7 zile pe săptămână). Totodată, BC „Comerțbank” SA a menționat faptul că, comisioanele achitate băncii pentru serviciile de recepționare a plăților necomunale sunt net inferioare în raport cu costurile pe care le suportă banca pentru asigurarea procesului de recepționare a plăților la un nivel calitativ înalt. Suplimentar la cele expuse, BC „Comerțbank” SA a specificat că în procesul coordonării contractelor cu prestatorii serviciilor de energie electrică și gaze naturale, poziția aferentă tarifelor a fost închisă din start ca fiind „*standart aprobată pentru toate băncile*”.

BC „Mobiasbanca – OTP Group” SA, prin scrisoarea nr. CI14-893.2016 din 12.05.2016, a comunicat că elaborarea și implementarea unor soluții tehnologice care ar îmbunătăți calitatea de deservire a clienților băncii reprezintă o prioritate strategică promovată intens de către bancă. În același sens, BC „Mobiasbanca – OTP Group” SA a ținut să accentueze că aceasta oferă un spectru variat de produse și servicii clienților săi, ceea ce facilitează achitarea serviciilor comunale/necomunale, promovează tranzacțiile electronice și folosirea monedei electronice, fapt ce implică investiții suplimentare și costuri ridicate ce nu sunt acoperite de comisioanele existente achitate de furnizorii de energie electrică și gaze naturale.

Cu referire la același subiect, BC „EuroCreditBank” SA, prin scrisoarea nr.

040200-02/361 din 28.04.2016, a precizat că, la momentul actual, banca recepționează plățile pentru serviciile necomunale prestate de „Moldovagaz” SA și ÎCS „Premier Energy” SRL la agențiile amplasate în mun. Chișinău, iar prin sistemele de plăți prin internet pentru toate filialele băncii. Totodată, BC „EuroCreditBank” SA a menționat că prestarea serviciilor de recepționare de la persoanele fizice a plăților pentru serviciile necomunale prestate de „Moldovagaz” SA și ÎCS „Premier Energy” SRL sunt dezavantajoase din punct de vedere economic, însă aceste servicii sunt prestate în continuare pentru asigurarea întregului spectru de servicii persoanelor fizice.

În aceeași ordine de idei, prin scrisoarea nr. APD-06/145-795 din 04.05.2016, de la ÎS „Poșta Moldovei” a fost solicitată informația cu referire, atât la calculul detaliat al comisionului achitat de către furnizorii de energie electrică și gaze naturale, cât și la argumentarea asupra faptului cât de avantajoasă este prestarea serviciilor de recepționare de la persoanele fizice a plăților pentru serviciile necomunale. Drept răspuns, ÎS „Poșta Moldovei”, prin scrisoarea nr. 23281 din 26.05.2016, a comunicat că recepționarea plăților pentru serviciile necomunale reprezintă un serviciu concurențial care este prestat în baza contractelor încheiate între ÎS „Poșta Moldovei” și furnizorii de energie electrică și gaze naturale. Conform prevederilor contractelor respective pentru serviciul oferit, ÎS „Poșta Moldovei” beneficiază de un comision care se determină ca % de la suma încasată sau ca taxă fixă de la fiecare factură de plată recepționată, stabilită în cadrul negocierilor bilaterale.

Astfel, determinarea mărimii comisioanelor aplicate diferă de la caz la caz, în funcție de mai mulți factori, printre care:

- numărul de facturi achitate în oficiile poștale;
- modalitatea, termenele și periodicitatea de transmitere a datelor și transferării mijloacelor bănești solicitate de furnizori;
- suma medie a unei facturi achitate.

Toți acești factori conduc la diminuarea sau, respectiv, la creșterea costului serviciului prestat. De exemplu, cu cât este mai mare suma medie a unei facturi de plată cu atât mai ridicate sunt și costurile, ca urmare a:

- cheltuielilor în creștere cu manopera;
- creșterii cheltuielilor de transport datorită necesității efectuării rutelor suplimentare, în afara graficului de lucru, pentru colectarea mijloacelor bănești;
- creșterii riscului de recepționare a bancnotelor false, oficiile poștale nefiind dotate cu detectoare valutare;
- sporirii riscului de săvârșire a jafurilor asupra oficiilor poștale și salariaților, pentru că nici cele mai mari oficii nu sunt asigurate cu pază fizică în timpul programului de lucru.

ÎS „Poșta Moldovei”, prin răspunsul la solicitarea de informații parvenită din partea Consiliului Concurenței, a dorit să atragă atenția asupra faptului că aceasta este unica unitate economică care asigură accesul populației la acest serviciu în toate localitățile, chiar și în cele mai izolate, înregistrând cheltuieli mari de întreținere a rețelei (cheltuieli de energie electrică și termică, de transport, uzură, reparație, gazificare și securitate a oficiilor poștale), per general acest serviciu fiind prestat la limita rentabilității, nefiind eficient din punct de vedere economic.

Cu referire la poziția prestatorilor de energie electrică și gaze naturale asupra acestui subiect, întreprinderea „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA, ca succesor de drepturi și obligații a „RED Nord” SA și „RED Nord-Vest” SA, prin scrisoarea nr. 533 din 15.04.2016, a comunicat că la negocierea și încheierea contractelor, privind încasarea plăților de la populație pentru serviciile de furnizare a energiei electrice, cu băncile comerciale și ÎS „Poșta Moldovei”, aceasta a luat în calcul următorii factori:

- numărul oficiilor și reprezentanțelor în zona de activitate a întreprinderii „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA;
- proporția de acoperire a localităților urbane și rurale în zona de activitate a întreprinderii „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA;
- serviciile prestate și complexitatea lor;
- colectarea datelor, înmânarea fizică către consumatori a facturilor și cheltuielile aferente acestora;
- modul de colectare a banilor (prin transfer, în mod electronic sau fizic) etc.

Potrivit celor expuse de întreprinderea „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA, conform Hotărârii ANRE nr. 137 din 31.07.2015 *privind cheltuielile furnizorului de energie electrică la tarife reglementate stabilite pentru primul an, anul de bază, de valabilitate a metodologiilor de calculare a tarifelor la energia electrică* în vederea deschiderii pieței energiei electrice, Consiliul de Administrație al ANRE, a hotărât să confirme, pentru primul an de valabilitate a *Metodologiei de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor reglementate de furnizare a energiei electrice*, valorile sumare a cheltuielilor de furnizare a energiei electrice la tarife reglementate pentru „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA. Acestea se referă la valorile cheltuielilor furnizorului de energie electrică la tarife reglementate în mărime de [...] mii lei, din care: consumurile privind serviciile prestate de terți (CSP₀) – [...] mii lei. *(Conform Hotărârii nominalizate în cheltuielile furnizorului de energie electrică la tarife reglementate în sumă de [...] mii lei pentru serviciile prestate de terți, în afară de comisioanele aferente plăților pentru serviciile comunale, se regăsesc toate serviciile aferente).*

Astfel, „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA a comunicat că dacă ar accepta cerințele înaintate, atât de Asociația Băncilor din Moldova, cât și de ÎS „Poșta Moldovei” aceasta ar fi pusă în situația de neîndeplinire a obligațiilor contractuale, de neplată și punerea în pericol a alimentării fiabile cu energie

electrică a zonei de nord și nord-vest a Republicii Moldova.

Totodată, „Moldovagaz” SA, prin scrisoarea nr. 05/4-1698 din 27.04.2016, a menționat că majorarea nivelului comisioanelor va duce la creșterea tarifelor la gazele naturale cu potențiale efecte negative asupra consumatorului final.

În același timp, ÎCS „Premier Energy” SRL, prin scrisoarea nr. 0505/30925-20160425 din 25.04.2016, a comunicat că tarifele (comisioanele) achitate băncilor comerciale și ÎS „Poșta Moldovei” diferă din punct de vedere valoric de la o entitate la alta, aceste diferențe fiind determinate de existența și cumularea unui șir de factori și condiții în care este prestat serviciul dat.

După cum a precizat ÎCS „Premier Energy” SRL, unul dintre cei mai importanți factori care determină cuantumul comisionului este rețeaua de agenții și filiale care asigură o prezență teritorială vastă, atât în zonele urbane, cât și în cele rurale, fapt ce permite deservirea unui număr mai mare de clienți. Totuși, cea mai mare parte a populației din mediul rural nu poate beneficia de serviciile oferite de instituțiile bancare fără să suporte careva cheltuieli adiționale de deplasare către centrele raionale sau orașele mai mari.

În acest context, acesta a ținut să indice faptul că, ÎS „Poșta Moldovei” deține 1180 de oficii/agenții poștale, dintre care aproximativ 1000 oficii sunt amplasate în zonele rurale, oferind o arie de acoperire teritorială largă de deservire a populației, mai ales în sate, fapt ce implică cheltuieli de gestiune mai mari decât cele din zonele urbane. În perioada anilor 2014-2015, prin intermediul rețelei de agenții și filiale ale ÎS „Poșta Moldovei”, au fost încasate anual în medie [...] mln. facturi, ceea ce reprezintă 60% din numărul total de facturi încasate de la persoane fizice, ceea ce nu poate fi comparat cu același serviciu prestat de către băncile comerciale. La momentul actual, nici un alt prestator de servicii nu poate oferi o astfel de acoperire teritorială de deservire a populației, iar instituțiile bancare care oferă acest serviciu, nu dispun de o infrastructură dezvoltată în zonele rurale. Acestea, în mare parte, dețin oficii numai în centrele raionale sau orașele mari și limitează perioada de prestare a serviciului de încasare a facturilor pentru energia electrică la un anumit interval de timp al zilei.

Consiliul Concurenței a examinat comisioanele achitate de către furnizorii de energie electrică și gaze naturale băncilor comerciale și ÎS „Poșta Moldovei” pentru serviciile de recepționare a plăților. În concluzie, s-a constatat faptul că nivelul comisioanelor achitate de către ÎCS „Premier Energy” SRL, „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA și „Moldovagaz” SA diferă de la o bancă comercială la alta.

În perioada 2016-2019, BC „Moldinconbank” SA (190 filiale) BC „Moldova-Agroindbank” SA (176 filiale), BC „Victoriabank” SA (99 filiale), BC „FinComBank” SA (83 filiale) și BC „Energbank” SA (23 filiale) au obținut un comision de circa [...] lei de la „Moldovagaz” SA, față de [...] lei cât au beneficiat celelalte instituții bancare care aveau fiecare, conform situației din anul 2016, o

rețea între 9 și 54 de filiale.

În cazul comisioanelor achitate de către ÎCS „Premier Energy” SRL, în anul 2016 cele mai mari comisioane au fost achitate către BC „Moldova-Agroindbank” SA (176 filiale) și BC „Victoriabank” SA (99 filiale) – [...] lei per factură procesată, față de [...] lei achitate celorlalte bănci comerciale. În perioada 2018-2019 se distinge aceeași situație, băncile comerciale cu cea mai extinsă rețea de filiale (cu excepția BC „Energbank” SA - 23 filiale și BC „Comerțbank” SA - 9 filiale, care până în octombrie 2018 au primit un comision de [...] lei) negociază și obțin de la ÎCS „Premier Energy” SRL comisioane mai mari. Aici ne referim la BC „Moldova-Agroindbank” SA, BC „Victoriabank” SA și BC „Moldinconbank” SA, care au fost achitate de către furnizorul de energie electrică până în octombrie, 2018 cu [...] / [...] / [...] lei și începând cu octombrie, 2018 cu [...] / [...] / [...] lei⁹ față de [...] lei până în octombrie, 2018 și [...] / [...] lei începând cu octombrie, 2018 cu cât au fost achitate celelalte bănci comerciale.

În cazul comisioanelor achitate de către „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA, în perioada 2016-2019, la fel, băncilor comerciale cu cele mai multe filiale (BC „Moldinconbank” SA, BC „Moldova-Agroindbank” SA, BC „Victoriabank” SA, BC „FinComBank” SA) au obținut comisioane mai mari decât băncile comerciale cu filiale mai puține (BC „Mobiasbanca-OTP Group” SA, BC „Energbank” SA și BC „Comerțbank” SA) – [...] / [...] / [...] lei față de [...] / [...] lei.

Informațiile sistematizate cu privire la comisioanele achitate de către furnizorii de energie electrică și gaze naturale băncilor comerciale și ÎS „Poșta Moldovei” pentru serviciile de recepționare a plăților, pentru anii 2016, 2018, 2019 sunt prezentate în Anexa 1 la prezenta decizie.

Cu referire la importanța colaborării cu băncile comerciale în prestarea serviciului de recepționare a plăților pentru serviciile necomunale, Consiliul Concurenței, la data de 16.02.2017, prin scrisorile nr. APD-05/41-251 (către „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA), nr. APD-05/39-250 (către „Moldovagaz” SA) și nr. APD-05/40-249 (către ÎCS „Premier Energy” SRL), a solicitat opinia furnizorilor de energie și gaze naturale în acest sens. Suplimentar, a fost solicitată opinia furnizorilor de energie și gaze naturale vizavi de capacitatea ÎS „Poșta Moldovei” de a prelua volumul total de plăți pentru serviciile comunale și necomunale în cazul în care, băncile comerciale ar lua decizia de reziliere a contractelor de prestare a serviciilor de recepționare a plăților pentru serviciile comunale și necomunale.

Drept răspuns, prin scrisoarea nr. 02-87 din 24.02.2017, „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA a comunicat că în calitate de furnizor de energie electrică este cointerestat să conlucreze eficient cu absolut toți prestatorii de servicii

---

⁹ În luna octombrie, 2018, ÎCS „Premier Energy” SRL a încheiat contracte noi cu băncile comerciale privind prestarea serviciului de recepționare a plăților de la consumatorii casnici, fiind stabilite comisioane mai mari. Nivelul comisioanele stabilite în luna octombrie 2018, au rămas neschimbate și pentru anul 2019.

legate de recepționarea plăților de la consumatori, având în vedere facilitarea accesului consumatorilor la achitarea consumului de energie electrică. „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA însă nu a putut argumenta dacă din punct de vedere tehnic ÎS „Poșta Moldovei” ar putea prelua volumul total de plăți pentru serviciile respective, dar organizatorico-teritorial anume aceasta oferă posibilitatea achitării de către consumatori a serviciilor, inclusiv în centrele raionale și sate unde reprezentanțele băncilor lipsesc.

Cu referire la același subiect, ÎCS „Premier Energy” SRL, prin scrisoarea nr. 0505/14145-20170224 din 24.02.2017, a informat că în conformitate cu condițiile licenței de furnizare a energiei electrice aceasta furnizează energie electrică și prestează servicii pe 2/3 din teritoriul Republicii Moldova, clienții ei fiind în proporție de [...] – [...] % persoane fizice, consumatori casnici. Astfel, pentru acest tip de consumatori, apropierea teritorială față de punctele de încasare, fie ele oficii poștale sau bănci comerciale, reprezintă factorul-cheie, iar deservirea lor calitativă o prioritate a companiei. După schimbările care au avut loc pe parcursul anilor 2015-2016, pe piața financiar-bancară a Republicii Moldova (lichidarea băncilor comerciale BC „Unibank” SA, BC „Banca Socială” SA, BC „Banca de Economii” SA) au continuat modificările, atât în structura pieței de încasare a facturilor pentru energia electrică, cât și la redistribuirea și dezvoltarea teritorială a rețelei de filiale și agenții a celorlalte bănci comerciale.

Totodată, ÎCS „Premier Energy” SRL a menționat că, deși rețeaua de agenții și filiale reprezintă unul din cei mai importanți factori ce influențează convenirea cu prestatorii de servicii de încasare a plăților a comisioanelor, acesta nu trebuie privit ca un criteriu rigid și unic pentru aceste comisioane, un alt factor fiind convenirea mutuală a părților asupra comisionului. Mai mult ca atât, în situațiile în care anumiți prestatori ocupă poziții semnificative pe piața prestării acestor servicii, ÎCS „Premier Energy” SRL utilizează toate instrumentele posibile pentru a diminua efectele potențiale de dominanță a acestuia pe piață, iar acest lucru este efectuat pentru a obține eficiența (calitate/cost) în prestarea serviciului de furnizare a energiei electrice, conform principiilor ce stau la baza reglementărilor ANRE.

Adițional, ÎCS „Premier Energy” SRL a consemnat că activitatea de furnizare a energiei electrice este o activitate în totalitate reglementată de către ANRE, iar unul din principiile de bază pentru acceptarea costurilor de operare în tariful pentru furnizare a energiei electrice este funcționarea cu cheltuieli minime și eficiență maximă. În această ordine de idei, ÎCS „Premier Energy” SRL este obligată de lege să urmărească negocierea și plata comisioanelor, reieșind din aceste cheltuieli minime, indiferent de prestatorul serviciului – băncile comerciale, ÎS „Poșta Moldovei” sau alți prestatori.

„Moldovagaz” SA, prin scrisoarea nr. 04/2-503 din 01.03.2017, a comunicat că mărimea comisioanelor pentru prestarea serviciului de recepționare a plăților de la persoanele fizice și juridice a fost determinată în rezultatul negocierilor purtate

cu fiecare bancă în parte, fiind respectat principiul libertății contractuale. În acest sens, aceasta consideră că a acționat în temeiul principiului eficienței maxime cu cheltuieli minime, în conformitate cu reglementările ANRE, ținând cont totodată de:

- existența rețelei de filiale, precum și a reprezentanțelor părților contractante pe întreg teritoriul țării, care au posibilitatea să activeze conform unui grafic flexibil de lucru, în dependență de specificul regiunii (localități urbane sau rurale);
- posibilitatea utilizării mijloacelor tehnice de performanță, care permit acceptarea condițiilor „Moldovagaz” SA aferente transmiterii informației electronice: formatul, termenul și corectitudinea întocmirii;
- îndeplinirea obligațiilor prevăzute de contract pe parcursul ultimilor 3 ani, lipsa cazurilor de încălcare a clauzelor contractuale.

Potrivit celor expuse de către „Moldovagaz” SA, necesitatea colaborării cu băncile comerciale este condiționată de prevederile pct. 75 lit. c) din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 415 din 25.05.2011, conform căruia Furnizorul este obligat să asigure încasarea de la consumatorul final, inclusiv prin intermediul băncilor, în termenul prevăzut de Regulament, a plăților pentru gazele naturale furnizate. Prin urmare, colaborarea cu băncile comerciale contribuie la creșterea numărului de achitări efectuate și elimină riscul blocării colectării plăților, care poate fi cauzat de defecțiunile tehnice ale software-ului părții contractante. Astfel, încheierea contractelor pentru prestarea serviciului de încasare a plăților de la persoanele fizice și juridice este o colaborare reciproc avantajoasă, atât pentru furnizorii de energie electrică și gaze naturale, cât și pentru prestatorii acestor servicii (băncile comerciale, ÎS „Poșta Moldovei”).

Prin scrisoarea nr. APD-06/121-659 din 15.04.2016, a fost solicitată și opinia ANRE cu referire la faptul dacă cheltuielile și consumurile legate de colectarea plăților pentru energia electrică și gazele naturale furnizate consumatorilor sunt incluse în tariful de furnizare a energiei electrice și a gazelor naturale, inclusiv cu referire la modalitatea de stabilire a cheltuielilor și consumurilor legate de colectarea plăților pentru energia electrică și gazele naturale furnizate consumatorilor.

Drept răspuns, ANRE prin scrisoarea nr. 04-02/372 din 20.04.2016, a comunicat că în conformitate cu prevederile metodologiilor tarifare, costurile anuale privind serviciile bancare și poștale aferente deservirii facturilor de plată de la consumatori sunt incluse în structura tarifelor de furnizare aprobate de ANRE. Totodată, aceste costuri se determină în procesul de examinare a costurilor de bază, conform prevederilor contractuale încheiate între întreprinderile reglementate de ANRE și prestatorii serviciului de procesare a facturilor de plată, pe când quantumul comisioanelor bancare de procesare a facturilor se stabilește ca urmare a

negocierilor directe dintre furnizorii de energie și băncile comerciale, iar contractele de prestare a serviciului respectiv reprezintă niște acorduri de voință realizate între două părți, prin care se stabilesc raporturile juridice și economice între ele.

Așadar, comisioanele achitate terților de către furnizorii de energie electrică și gaze naturale pentru procesarea facturilor de plată de la consumatorii casnici sunt incluse de către ANRE în tarife.

Consiliul Concurenței a solicitat de la ANRE cuantumul comisioanelor incluse în tarifele pentru furnizarea energiei electrice și a gazelor naturale, iar de la „Moldovagaz” SA, ÎCS „Premier Energy” SRL și „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA cuantumul comisioanelor achitate de facto terților pentru procesarea facturilor de plată. Datele colectate au fost sistematizate în Anexa 2 la prezenta decizie.

Astfel, informațiile contrapuse au relevat că, în perioada anilor 2015-2018, cheltuielile cu serviciile de recepționare a plăților - cheltuieli reglementate și incluse în tarifele de furnizare a energiei electrice și a gazelor naturale, au depășit, cu unele excepții, sumele de facto achitate de către furnizori pentru aceste servicii băncilor și ÎS „Poșta Moldovei ” (vezi Tabelul 2).

Tabelul 2

Diferența dintre costurile reglementate și incluse în tarife și sumele achitate de facto pentru serviciile de recepționare a plăților

Furnizori	2015, lei	2016, lei	2017, lei	2018, lei
„Moldovagaz” SA	[...]	[...]	[...]	[...]
ÎCS „Premier Energy” SRL	[...]	[...]	[...]	[...]
„FEE Nord” SA	[...]	[...]	[...]	[...]

Sursă: Scrisoare de la ANRE nr. 04/96 din 11.01.2018 și nr. 06/1298 din 11.09.2019, scrisoare de la „Moldovagaz” SA nr. 05/3-2532 din 13.11.2017, nr. 05/3-236 din 05.02.2018 și nr. 01/4-2200 din 11.09.2019, scrisoare de la ÎCS „Premier Energy” SRL nr. 0505/83227 din 08.11.2017, nr. 0505/06160 din 31.01.2018 și nr. 0505/68515 din 10.09.2019, scrisoarea de la „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA nr. 11-695 din 08.11.2017, nr. 02-128 din 15.02.2018 și nr. 09-415 din 09.09.2019.

Consiliul Concurenței, prin scrisoarea nr. APD-05/307-1931 din 03.09.2019, a solicitat ANRE să indice dacă deține pârghii legale de gestionare a situațiilor în care valoarea cheltuielilor cu serviciile de recepționare și procesare a plăților de la consumatorii casnici (incluse în tarife) depășesc valoarea comisioanelor achitate de furnizori de facto pentru aceste servicii.

Prin scrisoarea nr. 06/1298 din 11.09.2019, ANRE a comunicat că costurile de bază la calcularea tarifelor de furnizare aprobate pentru primul an de valabilitate al metodologiei tarifare reprezintă baza pentru determinarea costurilor anuale pe o perioadă de 5 ani, iar ajustarea anuală a costurilor se efectuează cu utilizarea unor parametri specifici de ajustare care reflectă majorarea medie a acestor costuri (ex. indicele prețurilor de consum, numărul consumatorilor, evoluția cursului de

schimb valutar etc.) și așa cum a menționat reprezentantul ANRE, la ședința din 13.05.2016, desfășurată la Consiliul Concurenței, tariful de furnizare nu se indexează cu modificările anuale a cheltuielilor furnizorilor cu serviciile de recepționare a plăților. Alte temeuri pentru intervenirea ANRE, în relațiile contractuale directe dintre furnizorii de energie electrică și gaze naturale și băncile comerciale / oficiile poștale, nu există.

În continuare este de precizat și faptul că, art. 14 alin. (1) din Legea privind activitatea băncilor nr. 202 din 06.10.2017 prevede că băncilor comerciale li se oferă **„posibilitatea să desfășoare un șir de activități”**, printre care, așa cum este stipulat la lit. d) al aceluiași articol și activitatea de **„prestare a serviciilor de plată în conformitate cu Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică”**, la care se referă și serviciile de recepționare a plăților în favoarea băncilor comerciale și ÎS „Poștei Moldovei”.

Prin urmare, Consiliul Concurenței reține că prestarea de către băncile comerciale a serviciilor de recepționare a plăților de la consumatorii casnici pentru serviciile necomunale nu reprezintă o obligație.

Prestarea serviciilor de recepționare a plăților necomunale de către băncile comerciale are loc conform principiului libertății contractuale, părțile încheind, în mod liber, contracte și stabilind conținutul acestora.

Un șir de instituții bancare, prin intermediul scrisorilor remise în adresa Consiliului Concurenței, au comunicat că procedura de negociere a contractelor cu furnizorii de energie și gaze naturale a avut loc (BC „FinComBank” SA, BC „Energbank” SA, BC „Victoriabank” SA, BC „Moldova Agroindbank” SA).

Totodată, cuantumul comisioanelor bancare de procesare a facturilor se stabilește ca urmare a negocierilor directe dintre băncile comerciale și furnizorii de energie și gaze naturale, precum și dintre ÎS „Poșta Moldovei” și furnizorii de energie și gaze naturale. Băncile comerciale care dețin mai multe filiale și agenții au putut negocia un comision mai mare în raport cu băncile comerciale mai mici, care și-au rezervat dreptul de a negocia comisionul dat doar prin intermediul Asociației Băncilor din Moldova.

În altă ordine de idei, Consiliul Concurenței reține faptul că prestarea de către ÎS „Poșta Moldovei” a serviciilor de recepționare a plăților pentru serviciile necomunale achitate de către consumatorii casnici nu reprezintă o prestație echivalentă cu cea a băncilor comerciale. ÎS „Poșta Moldovei”, dispune de o rețea teritorială de 1183 de oficii/agenții poștale care prestează servicii poștale cetățenilor, inclusiv serviciul de recepționare a plăților necomunale de la consumatorii finali, în 1527 de localități ale țării. Peste 1000 de oficii sunt amplasate în zonele rurale, oferind o arie de acoperire teritorială largă de deservire a populației mai ales în sate, unde cea mai mare parte a populației nu poate beneficia de serviciile oferite de instituțiile bancare, fără să suporte careva cheltuieli adiționale de deplasare către centrele raionale sau orașele mai mari. În

schimb, instituțiile bancare nu dispun de o infrastructură dezvoltată în zonele rurale, dețin oficii în mare parte numai în centrele raionale sau orașele mai mari și limitează perioada de prestare a serviciului de încasare a facturilor la un anumit interval de timp al zilei.

Având în vedere toate aspectele enunțate în prezenta decizie, Consiliul Concurenței nu constată un abuz de poziție dominantă din partea furnizorilor de energie electrică și gaze naturale în raport cu băncile comerciale pe piața serviciilor de delegare a activității de recepționare a plăților pentru serviciile necomunale de la consumatorii casnici.

Prin scrisorile nr. APD-05/145-985, nr. APD-05/146-984, nr. APD-05/147-983 și nr. APD-05/148-982 din 19.05.2020, Consiliul Concurenței, în temeiul art. 59 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, a remis părților implicate raportul de investigație, pentru a le oferi acestora posibilitatea de a prezenta observații. De la părțile implicate în investigație nu a parvenit nici un răspuns.

Prin scrisoarea nr. APD-05/149-981 din 19.05.2020, în conformitate cu art. 34 alin. (3) din Legea concurenței, Consiliul Concurenței a solicitat opinia ANRE pe marginea raportului de investigație. Prin scrisoarea nr. 06/01-1672 din 30.06.2020, ANRE a comunicat referitor la cheltuielile și consumurile legate de colectarea plăților pentru energia electrică și gazele naturale furnizate consumatorilor că își menține poziția enunțată prin scrisorile prezentate anterior în cadrul investigației, iar cât privește celelalte aspecte expuse în raportul de investigație ANRE nu are careva observații.

IV. Calificarea legală a acțiunilor constatate conform prevederilor Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012

Conform art. 11 alin. (1) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, este interzisă folosirea unei poziții dominante pe piața relevantă în măsura în care aceasta poate afecta concurența, iar alin. (2) lit. a) și lit. c) de la același articol interzice impunerea, în mod direct sau indirect, a unor prețuri inechitabile de vânzare ori de cumpărare sau a altor condiții inechitabile de tranzacționare, respectiv interzice aplicarea în raporturile cu partenerii comerciali a unor condiții inegale la prestații echivalente, creând în acest fel unora din ei un dezavantaj concurențial.

Analizând acțiunile descrise, Consiliul Concurenței reține următoarele:

- La data de 09.06.2016, examinând plângerea Asociației Băncilor din Moldova, în care au fost reclamate acțiunile „Moldovagaz” SA, ÎCS „Premier Energy” SRL și „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA privind impunerea unor comisioane mai mici băncilor comerciale pentru o operațiune de procesare a unei facturi în comparație cu cele achitate ÎS „Poșta Moldovei”, Plenul Consiliului Concurenței a inițiat, prin Dispoziția nr. 9 din 09.06.2016 investigația referitor la

semnele încălcării prevederilor art. 11 alin. (2) lit. a) și c) din Legea Concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către „Moldovagaz” SA, ÎCS „Premier Energy” SRL și „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA.

• **Pe parcursul desfășurării investigației nu au fost stabilite probe suficiente care ar demonstra impunerea, în mod direct sau indirect, de către „Moldovagaz” SA, ÎCS „Premier Energy” SRL și „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA băncilor comerciale a unor comisioane mai mici pentru prestarea serviciului de recepționare a plăților pentru serviciile necomunale, deoarece:**

1. Prestarea serviciilor de recepționare a plăților necomunale de către băncile comerciale are loc conform contractelor încheiate direct cu furnizorii acestor servicii și negociate în conformitate cu dispozițiile Constituției și ale Codului civil.

2. Procedura de negociere a contractelor cu furnizorii de energie electrică și gaze naturale a avut loc, fapt probat prin corespondența întreținută de un șir de instituții bancare (BC „FinComBank” SA, BC „Energbank” SA, BC „Victoriabank” SA, BC „Moldova Agroindbank” SA) cu reclamații.

3. Băncile comerciale au posibilitate să renunțe la prestarea serviciilor de recepționare a plăților în cazul în care acest lucru nu este avantajos din punct de vedere economic („Banca Comercială Română Chișinău” SA a decis sistarea prestării serviciului la ghișeu, cu păstrarea posibilității achitării prin intermediul soluției de deservire la distanță), precum și să nu încheie contracte cu furnizorii de energie și gaze naturale, neavând o obligație legală în acest sens, fapt confirmat de către Asociația Băncilor din Moldova, de către băncile comerciale în cadrul ședinței organizate la sediul Consiliului Concurenței pe data de 13.05.2016 și stabilită de către legislația în vigoare (art. 14 alin. (1) lit. d) al Legii privind activitatea băncilor nr. 202 din 06.10.2017).

Astfel, serviciul de recepționare a plăților pentru serviciile necomunale nu reprezintă un serviciu indispensabil în desfășurarea activității de bază a băncilor comerciale.

• **Pe parcursul desfășurării investigației nu au fost stabilite probe suficiente care ar demonstra aplicarea de către „Moldovagaz” SA, ÎCS „Premier Energy” SRL și „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA față de băncile comerciale a unor condiții inegale la prestarea serviciului de recepționare a plăților pentru serviciile necomunale în raport cu ÎS „Poșta Moldovei”, creând în acest fel băncilor comerciale un dezavantaj concurențial, deoarece:**

1. Băncile comerciale au mai puține filiale și agenții în care prestează serviciul de recepționarea a plăților pentru serviciile necomunale în comparație cu

ÎS „Poșta Moldovei”, care dispune de o rețea teritorială de 1146 de oficii și agenții poștale, 37 de filiale și care prestează servicii poștale cetățenilor, inclusiv serviciul de recepționare a plăților necomunale de la consumatorii finali, în 1527 de localități ale țării. Totodată, din cele 1183 de oficii/agenții poștale peste 1000 de oficii sunt amplasate în zonele rurale, oferind o arie de acoperire teritorială largă de deservire a populației mai ales în sate, unde cea mai mare parte a populației nu poate beneficia de serviciile oferite de instituțiile bancare, fără să suporte careva cheltuieli adiționale de deplasare către centrele raionale sau orașele mai mari.

2. Prestarea serviciului de recepționare a plăților pentru serviciile necomunale de către ÎS „Poșta Moldovei” nu poate fi considerată echivalent cu prestarea serviciilor de recepționare a plăților necomunale de către băncile comerciale, întrucât, actualmente, nici un alt prestator de servicii (cu excepția ÎS „Poșta Moldovei”) nu poate oferi o astfel de acoperire teritorială de deservire a populației, iar instituțiile bancare care oferă acest serviciu nu dispun de o infrastructură dezvoltată în zonele rurale, dețin oficii în mare parte numai în centrele raionale sau orașele mai mari și limitează perioada de prestare a serviciului de încasare a facturilor la un anumit interval de timp al zilei.

3. În dependență de rețeaua deținută, băncile care dețin mai multe filiale și agenții au putut negocia un comision mai mare în raport cu băncile mai mici, care și-au rezervat dreptul de a negocia comisionul dat doar prin intermediul Asociației Băncilor din Moldova, ceea ce susține faptul că serviciul de recepționare a plăților pentru serviciile necomunale prestate de către entitățile economice cu o rețea mai mare de oficii comerciale, nu este echivalent cu serviciul prestat de către entități economice ce dețin rețele mai mici de oficii comerciale.

În concluzie, Consiliul Concurenței nu constată un abuz de poziție dominantă din partea întreprinderilor „Moldovagaz” SA, ÎCS „Premier Energy” SRL și „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA, în raport cu băncile comerciale pe piața serviciilor de delegare a activității de recepționare a plăților pentru serviciile necomunale prestate consumatorilor casnici, în perioada analizată, nefiind stabilite probe suficiente pentru constatarea încălcării prevederilor art. 11 alin. (1) și (2) lit. a) și c) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, care ar justifica aplicarea de măsuri corective sau sancțiuni.

Reieșind din constatările expuse mai sus, în temeiul art. 39, art. 41 alin. (1) lit. h) și art. 65 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Plenul Consiliului Concurenței,

DECIDE:

1. A înceta investigația inițiată prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 9 din 09.06.2016, deoarece pe parcursul desfășurării acesteia

nu au fost descoperite probe suficiente privind încălcarea prevederilor art. 11 alin. (1) și (2) lit. a) și c) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către „Moldovagaz” SA, ÎCS „Premier Energy” SRL și „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA, care ar justifica aplicarea de măsuri corective sau sancțiuni.

2. A informa Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la constatările expuse în Decizie.

3. Decizia poate fi contestată, în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea acesteia, la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, specializat în materie de contencios administrativ (mun. Chișinău, str. Kiev, nr. 3).

4. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința părților.

Președinte

Marcel RĂDUCAN

**Comisiunile achitate de către „Moldovagaz” SA, ÎCS „Premier Energy” SRL și „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA
băncilor comerciale și ÎS „Poșta Moldovei” în anul 2016, 2018 și 2019**

Nr	Denumire bancă	Nr de filiale și agenții	„Moldovagaz” SA			„Premier Energy” SRL			„Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA		
			Tarif lei/factură a. 2016	Tarif lei/factură a. 2018	Tarif lei/factură a. 2019	Tarif lei/factură a. 2016	Tarif 2018 (în vigoare până / din 13.10.2018)	Tarif lei/factură a. 2019	Tarif lei/factură a. 2016	Tarif lei/factură a. 2018	Tarif lei/factură a. 2019
1	BC „Moldova-Agroindbank” SA	176	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2	BC „Moldindconbank” SA	190	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
3	BC „Comerțbank” SA	9	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
4	BC „Energbank” SA	23	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
5	BC „EuroCreditBank” SA	48	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
6	BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA	32	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
7	BC „FinComBank” SA	83	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
8	BC „Mobiasbanca-OTP Group” SA	54	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
9	BC „Victoriabank” SA	99	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
10	BC „BCR Chișinău” SA	4	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
11	ÎS „Poșta Moldovei”	1183	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Sursa: Contractele încheiate între băncile comerciale, ÎS „Poșta Moldovei” și „Moldovagaz” SA, ÎCS „Premier Energy” SRL și „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA, în vigoare pentru anul 2016, scrisoare de la „Moldovagaz” SA nr. 051/4-2438 din 14.11.2018 și nr. 01/4-2200 din 11.09.2019, scrisoare de la ÎCS „Premier Energy” SRL nr. 0505/86914 din 26.11.2018 și nr. 0505/68515 din 10.09.2019, scrisoarea de la „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA nr. 11-565 din 13.11.2018 și nr. 09-415 din 09.09.2019.

*Notă: BC „Banca Comercială Română Chișinău” SA a sistat activitatea de recepționare a plăților pentru serviciile comunale și necomunale la ghișeu în a doua jumătate a anului 2013, oferind posibilitatea achitării doar prin deservirea la distanță (scr. nr 172 din 27.02.2017).

Cuquantumul costurilor privind serviciile bancare și poștale aferente deservirii facturilor de plată de la consumatorii casnici, reglementate de către ANRE și incluse în tarif, cât și sumele achitate de facto de către „Moldovagaz” SA, ÎCS „Premier Energy” SRL și „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA băncilor comerciale și ÎS „Poșta Moldovei”, în perioada anilor 2015-2018, pentru aceste servicii

Furnizori	2015			2016			2017			2018		
	Regl. ANRE mil. lei	Achitat de facto, mil. lei	Diferența mil. lei	Regl. ANRE mil. lei	Achitat de facto, mil. lei	Diferența mil. lei	Regl. ANRE mil. lei	Achitat de facto, mil. lei	Diferența mil. lei	Regl. ANRE mil. lei	Achitat de facto, mil. lei	Diferența mil. lei
„Moldovagaz” SA	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ÎCS „Premier Energy” SRL	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
„Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Sursă: Scrisoare de la ANRE nr. 04/96 din 11.01.2018 și nr. 06/1298 din 11.09.2019, scrisoare de la „Moldovagaz” SA nr. 05/3-2532 din 13.11.2017, nr. 05/3-236 din 05.02.2018 și nr. 01/4-2200 din 11.09.2019, scrisoare de la ÎCS „Premier Energy” SRL nr. 0505/83227 din 08.11.2017, nr. 0505/06160 din 31.01.2018 și nr. 0505/68515 din 10.09.2019, scrisoarea de la „Furnizarea Energiei Electrice Nord” SA nr. 11-695 din 08.11.2017, nr. 02-128 din 15.02.2018 și nr. 09-415 din 09.09.2019.